



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Triumphvs Sacer Sanctorvm

Halloix, Pierre

Antverpiæ, 1617

Cap. 17. Platea Cuniculorum & vici noui pægma, & Musæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44013

S S. TERENCE. ET SOC. M M. 155
rum gestatores, qui sese certati mimit-
tebant, suscipiendos requisita sit. Itaque ut
ipsa pompa cursum, sic ego stilum accele-
rabo, & rectâ per plateam illâ D. Iacobo
obuersam (hac enim viâ procedit suppli-
catio) versus pægma illud aërium, quod
hinc video, & istam præsuauem harmo-
niam, quam hinc haurio, medijs omnibus
prætermiſſis, citatiore gressu me cōfero.

C A P V T X V I I.

*Platea cuniculorum, & vici noui pægma
& Musæ.*

BINÆ dumtaxat plateæ iam re-
stât, sed eæ nobis non more alia-
rû, composito passu peragrâdæ,
at vi quadam maiore (adeò se hîc
turbæ comprimunt) perrumpendæ. Nam
ut processionis propinqua hîc meta; sic
populus longè densissimus cōferto agmi-
ne huc affluxit, transitumquæ contrusione
remoratur: eâ quidem causâ, quòd in alte-
ram earum platearû sublime illud pægma
iuuentutis Insulanæ multos contraxerit: in
alteram autem templo proximam, & Mu-
sæ Gymnasij, & theatra Apollinea multi-
plices expectatione spectaculi plurimos
commouerint. In priore igitur illa plateâ
(Cuniculorum vulgò appellât) quâ parte
in po-

in posteriorem ingreditur, & templi Societatis IESV frontem aspicit, stabat excelsum illud ac regium pægma, seu lignea in quadrum moles, quadruplici tabulato altè fastigium leuans, Insulanorum, qui Philosophiæ in Aquicinctino Collegio dāt operam, Votum: qui & sumptus operi præstiterant, & in eo instruendo atq; adornando diurnam nocturnamq; operam collocarant. Molis vniuersæ latera, tapetijs, velis sericis aut versicoloribus pannis, stellis lilijsq; passim intermicantibus vestiebantur. In apice, sanctissimum IESV nomen, subtusq; ingens argenteo candore liliium, & stellulis aspersus orbis radiabant. Tota machina lilijs albis rubro in æquore effigiatis (quod insigne est Insulensium) aptè eleganterq; distincta visebatur. Sed potissimum decus in musicorum actorumq; apparatu resplenduit, qui suo quiq; tabulato attributi, intermixtis vicibus, pulcherrimâ varietate, intuentiû oculos auresq; demulserunt. In supremo tabulato collocati fuere Atrebato euocati & Insulensium ære cōducti cornicines, toto Belgio famâ celeberrimi atque in eâ arte facilè principes: qui alternis cum choro musicorum, quem in secundo statuerant tabulato, perquàm artificioso concentu per-

SS. TERENT. ET SOC. M M. 157
personantes, interea dum longus supplicationis ordo procederet, omnium animos iucundissimâ voluptate perfuderunt. In infimo denique tabulato eoquæ longè ornatissimo, stabat Lilla, siue Nympha Insulensis liliato schemate augustè vestita & Angelorum tutelarium septa comitatu: quæ aduenientes Martyres nomine suorum popularium gratulatorio carmine excepit, illisque apparatus, qui latè promicabat, vniuersum, pro Insulanorû voto & anathemate medullitus obtulit, dedicauitque. Carmen ipsum, vt est pium & venustum, hîc appono:

O Sol irradians TERENTIANE:
O Astrum socium TERENTIANI:
Ambo lumina Catuacidarum,
Ambo viuite, (Sic ego & meorum
Florens Insulidum vouet iuuentus)
Ambo viuite compares triumpho,
Victoriq; simul meo ite iuncti,
Victori socius TERENTIANVS,
Victori socius TERENTIANI.
Ambo viuite: sic vouemus omnes.
Nos defendite: sic rogamus omnes.
Sic omnis vouet & rogat iuuentus:
Quæ tam candida, tamq; liliata
Coniunctis animisque, copiisque,
Honoris

Honoris monumenta dedicauit.

Amoris monumenta consecrauit.

Ita Insulani patrono suo S. Victori patronos nostros latâ pietate confociâtes, suum in Diuos amorem testati sunt. Addiderant præterea operi inscriptionem, & inscriptioni hoc chronographicum:

*S. Terentiano Insv La fLanDrorVM
Ista erIgebant.*

Constitit huic labori apud Diuos (vti par est de beatis & beneficis expectare & credere) sua merces, suumque præmiû: apud homines certè hæc liberalis & religiosa Insulanæ iuuetutis industria omnium acclamationibus & laudibus certatim excepta est.

Ab hac voluptate in vicum nouum haud minus oculis auribusq; (si tamen melodia audiri possêt, nec populi compressio carminum inspectionem impediret) voluptuosum transiuimus. Nam quæ & quanta voluptas, cum ibi in ramoso theatro, mistæ testudinibus lyræ, & coniuncta liris nablia suauissimè resonarent? cum hîc in aduerso theatro Orphei Amphionisq; cantu siluæ & saxa mouerentur? Sed de his ordine, ne forte humaniorum classium labores & regis opus, cum primi occurrant, prætereant.

S S. TERENT. ET SOC. M M. 159
tereatur. Nā ambo huius plateæ muri, quā
erāt lōgi nempe ducentorū quinquaginta
circiter pedum, tantā quoq; epigrāmatum,
emblematum, anagrammatum, ænigma-
tum, logogriphorum, aliorumquē in bici-
piti Parnasso somniatorum versuum serie,
eāquē geminatā vestiti gestiebant. In alte-
ro Rhetores Aquicinctini Collegij, in al-
tero eiusdem Gymnasij Poëtæ sui speci-
mina ingenij defixerant. Itaque vidisses
producta super viridi panno hinc octogin-
ta circiter pulcris depicta coloribus em-
blemata: Inde & altera, ferè totidē, vt di-
gnitate paria, sic argumento varia: Ad-
hæc sub emblematis præter alia, quæ vo-
lens missa facio, etiam illinc de omnibus
tormentorum, quibus fides olim tentata
est, generibus scripta clarè, breuiter, acutè
carmina: Hinc similiter in secundo affixio-
nis ordine, quàm bono numero, tam infi-
gni acumine, & solertiâ logogriphos, æni-
gmata, aliaue eius generis videre posses,
& si quidem velles, etiam legere, & si at-
tendere vacaret, cum voluptate sensum &
acumen percipere. Iam post eiusdem pla-
teæ murum illum, qui ædem Societatis
IESV petentibus est ad dextram, longum
prominebat theatrū, in quo varia de penu
Apollineo in honorem Martyrū prome-
ban-

ban-

bantur: ibi Amphion lapides, ibi Orpheus
 filius, ibi Pegasus fontem, testudine, lyra,
 pede, cientes & elicientes visebatur. Nam
 ut studiosi Insulenses in alterâ plateâ, sic in
 hac & Leodienses, quorum hîc bonus erat
 numerus, & Iberni, quorum hîc est insigne
 Seminarium, & Montenses, suas tueri pro
 sanctorum honore & gloriâ partes stu-
 duerant. Itaque Leodienses in primo thea-
 tro Amphionem induxerunt, qui suavissi-
 mo aureæ testudinis modulamine, imma-
 nia saxa certis inscripta litteris tamdiu
 agitaret, versaret, componeret, donec mu-
 rus hæc insignitus epigraphe exurgeret:
 DIVO TRENTIANO. Supra quem murum
 sic inscriptum, ipsa quoque urbis Leodinae
 insignia, hoc est Crux pilæ marmoreæ fa-
 stigio insilens (Peronē ipsi appellant) sub-
 siluit, & cuius hæc subsultoria machina
 Votum foret, isto velut emblemate decla-
 ravit. Leodios sequebatur Iberna natio, &
 hanc Montensis: ista nouo tripudio deti-
 nere pompâ accincta: hæc Pegasi fontem
 pede elicientis spectaculo demulcere pro-
 pta: sed comprimentes turbæ & templi vi-
 cinitas, & ipsæ temporis angustia gressum
 accelerare compulerunt: vt nec plenè ex-
 hiberi, nec bene spectari potuerint. Quare
 & mihi succidere stili moram placet &
 pro

pro templo facta, digito potius indicare, quam scripto exprimere: etsi haud dubium quin pergrata perque accepta Diuis fuerit, o deuoti Martyribus cliētes, uestra illa non modò rerum exhibitarum facultas, sed etiam exhibendarum bona voluntas. Quippe qui sacris non sacra modò, sed & profana partim comitari, partim subseruire coëgeritis. Sed ecce deductis latissimè valuis templum excipiendis Martyribus patentissimum: illuc compositâ mente gradiendum est.

CAPVT XVIII.

Templi Societatis IESV, eiusque ornatus, & celebritatis descriptio.

TEMPLI interiorem ornatū facies quidem ipsa exterior & extremum è Belgico marmore propylæum paratu egregio conuestitum, aliquatenus præmonstrabat: sic tamen, vt multo plus oculi intus inuenirent, quàm foris imaginatio præsignaret. Nam introgressus, quacumq; respectares, nihil nisi merum splendorem, & verè gloriam Domini reperires. Suprà, infrà, antè, retrò, à lateribus, quid videres, nisi floridum vmbraculum, odorum pauimētum, purpureum mausoleum, marmoreū odeū,

L

multi-